

נושא העבודה: האם לעודד גיור?

שם התלמידה: אור דיאנה אלבז

שם מורה מלווה: הרב יששכר היימן

שם ביה"ס: חטיבת הביניים אולפנת צביה רחובות

1. מבוא:

אני נולדתי למשפחה בה האב יהודי מרוקאי, והאם נוצרייה פיליפינית. ההורים שלי הכירו בארץ, ואבא שלי היה חילוני באותה תקופה, ולכן לא היה אכפת לו להיות יחד עם גויה.. והם התחתנו.

אימא שלי החליטה שהיא רוצה להתגייר אחרי שהיא נחשפה ליהדות. בהתחלה הרבנים לא נתנו לה, והיא ניסתה וניסתה ולא הצליחה לשכנע אותם. בבית לא היינו שומרים מצוות ובכלל לא הכרתי את היהדות, הכרתי רק חגים מסבתא וסבא שלי.. אבל לא באמת הבנתי מה אנחנו חוגגים.

כשהייתי בת 3 ביקשתי מההורים שלי להיות בגן יהודי-דתי, ולמרות שזה לא מצא חן בעיני הגננות שילדה גויה תהיה בגן יהודי, אני הצלחתי להיות שם בזכות הנחישות שלי. בגן אני הכרתי המון דברים ומנהגים חדשים שיש ביהדות, שבבית לא הכרתי. כל הילדים מהגן שלי הכירו מהבית קבלת שבת, תפילות, ברכות, סיפורי תנ"ך... ורק לי זה היה חדש. ובגלל זה, אני חושבת שיותר הערכתי את הדברים האלה וזה לא היה נראה לי מובן מאליו. הגננות שלי ראו איך שאני מתחברת לדת ושאני רוצה לדעת יותר, ללמוד יותר.. אז מיוזמתן הן היו יושבות איתי בהפסקות ומלמדות ומספרות לי.

כשיותר התבגרתי, אני ואימא שלי ניגשנו לבקש להתגייר, והפעם הסכימו לנו. אני ואימא שלי היינו הולכות ביחד מידי יום לשיעורי תורה, ובזכות הגננות שלימדו אותי כבר לפני, אני ידעתי כמעט כל מה שלמדנו בשיעורי תורה, ואפילו הסברתי לאימא שלי בבית דברים שהיא לא הבינה מהשיעור.

אחרי תקופה של לימודים, ניגשנו לדיינים והם העבירו אותנו. ואז אני ואימא שלי טבלנו במקווה, וההורים שלי התחתנו חתונה כדת משה וישראל. כשאני עליתי ליסודי, הבנות מבית הספר בהתחלה הסתכלו עליי מוזר בגלל העיניים האסייתיות שלי ושאלו אותי מה העדה שלי, ואני התביישתי להגיד שאני פיליפינית ושהתגיירתי. כל השנים ביסודי חייתי בתחושה שגור זה לא דבר שאני צריכה להתגאות בו, ועדיף שאסתיר את זה. שנאתי את זה שהייתי צריכה לעבור תהליך בכדי להיות יהודייה. לא הבנתי למה דווקא אני מכולם "נענשתי" ולא יכולתי להיוולד יהודייה כמו כולם. אבל כשהתבגרתי, הפכתי להיות שלמה עם עצמי והייתי גאה שאני פיליפינית, ושהתגיירתי.

מהבושה היא שהייתה לי, עולה לי השאלה: האם אני באמת הייתי צריכה להתבייש, האם גיור זה דבר חיובי/שלילי?

שאלת החקר היא: האם לעודד גיור או לא?

2. מקורות מידע תורניים

גיורים המוניים בהיסטוריה הרחוקה:

בדברי הימים ב פרק ב, טז נאמר: "וַיִּסְפָּר שְׁלֹמֹה כָּל הַאֲנָשִׁים הַגֵּירִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אַחֲרֵי הַסֶּפֶר אֲשֶׁר סָפַרם דָּוִד אָבִיו, וַיִּמְצְאוּ מֵאָה וְחַמְשִׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת." - דוד ספר את כל הגרים שהיו לישראל שהיו 150,3600, ובנוסף, אחרי שהוא ספר, גם שלמה ספר כי התווספו עוד גרים, וכמות הגרים הייתה גדולה. יש פרשנים שלא קיבלו את הגיור, אבל יש המון מפרשים שאומרים שכן קיבלו את הגיור.

במגילת אסתר פרק ח, יז נאמר: "וכל עמי הארץ מתייהדים כי נפל פחד מרדכי עליהם" - הפסוק הזה מובא בצורה חיובית, המראה את גודל הניצחון... זה שאסתר מציינת את הגיור במגילה, זה מראה שזה דבר חיובי וגדול.

בנוסף, יש גם את דברי יוסף בן מתתיהו שהוא לא מקור תורני.. אך הוא מקור היסטורי. והוא אומר: "הורקנוס לכד את אדורה ומרישה, ערי אדום, ולאחר הכניעו את כל האדומים התיר להם להישאר בארץ אם יימולו את מבושיהם, ויאבו להשתמש בחוקי היהודים. בשל דבקותם בארץ אבותיהם, האדומים נכנעו למילה ולהפיכת אורח חייהם האחר, זהה לזה של היהודים. מאותו זמן ואילך היו הם ליהודים."

- אחד ממלכי החשמונאים לכד את ערי אדום שהיו גויים, ואחרי שהם כבשו אותם, הם הסכימו להם להישאר בארצם, בתנאי שהם יתגיירו.. ובגלל שהם לא רצו לעזוב את ארצם, הם הסכימו להתגייר ולשנות את אורח החיים שלהם, ומאז הם חיו בתור יהודים.

באופן דומה מתאר זאת פטולמאיוס- היסטוריון יווני שאומר שהאדומים לא היו במקורם יהודים, אלא פיניקים וסורים, אך מאחר שהוכנעו על ידי היהודים, ונאלצו לקיים את המילה, באופן שנמנו עם העם היהודי, וקיימו אותם המנהגים, הם נקראו יהודים.

למדתי מכאן שעצם העובדה שהיו גיורים המוניים, זה מראה שגיור הוא דבר חיובי.

במבט שלילי כלפי הגיור, יש את הגמרות הבאות:

במסכת יבמות דף קט עמוד ב כתוב: א"ר יצחק, מאי דכתיב: "רַע יְרֹעַ כִּי עָרַב זָר?" - רעה אחר רעה תבוא למקבלי גרים.

דאמר ר' חלבו: קשים גרים לישראל כספחת בעור.

- ר' יצחק אומר: שרעה אחר רעה תבוא למקבלי גרים, והסיבה לאמירה החריפה הזו, היא דברי ר' חלבו: קשים גרים לישראל כתוספת לעור.

הסברים רבים נכתבו מדוע הגמרא הנ"ל לא מעודדת גיור.

תוספות אומרים: שלא מעודדים גיור זה במקרה שמשכנעים אותם להתגייר, או שמקבלים אותם מיד. אבל אם הם מתאמצים להתגייר, יש לנו לקבל אותם.

חלק מהמפרשים תולים את ה"בעיה" בעם ישראל, וחלק תולים את ה"בעיה" בגרים עצמם.

בתוספות מסכת קידושין דף עא עמוד א נאמר :

"והרב רבי אברהם הגר פירש : לפי שהגרים בקיאים במצוות ומדקדקים בהם, קשים הם לישראל כספחת, דמתוך כך הקב"ה מזכיר עונותיהם של ישראל כשאינן עושים רצונו."
 - לפי דברי רבי אברהם הגר, משום שהגרים מדקדקים מאוד במצוות - הם קשים לישראל כתוספת לעור.. וה' מזכיר לישראל כאשר חוטאים - שהגרים מקפידים יותר מהם.

רבינו בחיי פרשת משפטים אומר :

"ומה שאמר "קשים גרים לישראל" - אין זה נאמר לגנאי הגרים אלא לגנאי ישראל, כלומר כיון שהקב"ה רואה מחשבתם שעזבו משפחתם וארץ מולדתם, ובאו להדבק בשכינה, הנה הם מחייבים את ישראל, כשאינן עובדים להקב"ה בלבב שלם.
 וכן מצינו במדרש : (תנחומא) אמר ריש לקיש גדולים גרים בזמן הזה יותר מישראל כשעמדו על הר סיני. שהם (- ישראל) ראו את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר והנפלאות הגדולות והנוראות, והגרים לא ראו מדבר זה כלום, ובאים בצר ובמצוק והסתופף תחת כנפי השכינה."
 - לפני דברי רבינו בחיי, "קשים גרים לישראל" לא נאמר בתור גנאי לגרים, אלא בתור גנאי לישראל. מכיוון שהקב"ה הבין את הקושי שהיה לגרים כאשר הם עזבו את משפחתם, והתגירו, אז הם מחייבים את ישראל להיות יראים לה' כאשר לא עובדים אותו בלבב שלם.

רש"י אומר במסכת יבמות דף קט עמוד ב :

קשים גרים - הגרים לא בקיאים בדקדוקי מצוות, וזה מכשיל את ישראל כי הם לומדים מהמעשים שלהם.

גמרא הרואה אידיאל בגיור :

במסכת פסחים דף פז עמוד ב כתוב : "אמר רבי אלעזר : לא הגלה הקב"ה את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתווספו עליהם גרים."

מהרש"א אומר : דהיינו לפרסם האמונה גם בשאר עובדי כוכבים.

בשו"ת הרב אליהו גוטמכר יורה דעה סיפן פז נאמר :

"יש יותר אחריות בדחיה של גוי הרוצה להתגייר, ממה שיש בקבלה אם הוא שלא כדין.
 אנחנו רואים, אם מטעה אותנו שאמר שהוא לשם שמים, והוא משקר, ועל זה קבלנו אותו. מה הרעש הגדול? הרי מבואר במסכת יבמות ובשולחן ערוך שגם אם ודאי היה שלא לשם שמים, וגם הבית דין ידעו זאת ועברו וקבלו - הוא גר גמור ככל דיניו. ומכל שכן גם אם בית הדין סמכו על שקריו וחשבו שהאמת עמו.

ועכשיו נבדוק מה יקרא במצב הפוך...

אם לא מאמינים לו ודוחים אותו, ובאמת הוא גר צדק, ויש לו הארה קדושה באיזה זכות להיות גר גמור, ולבנות בתים נאמנים בישראל, כמו העובדה של תמנע, עד כמה המכשול הזה מגיע.
 תמנע בת מלכים הייתה, רצתה להתגייר, באה לאברהם יצחק ויעקב ולא קיבלו אותה.

הלכה והייתה פילגש לאליפז בן עשו. אמרה: מוטב תהא שפחה לאומה זו, ולא תהא גבירה לאומה אחרת. יצא ממנה עמלק שמצער את ישראל. למה נענשו שיצא ממנה עמלק? כי לא היו צריכים להרחיק אותה.

וכי יעלה על דעתך שהאבות הקדושים דחו את תמנע על לא חמס בכפה? הלוא אברהם אבינו עשה פעולות לגייר, וכי ידחה אותה בבקשתה? - אלא ודאי הייתה להם סיבה, שהם ראו בתמנע משהו רע, ששפטו מכוח זה שאין רצונה לשם שמים, רק לאהבת גדולת האבות, או זולת זה איזה נגיעה. ואומנם הם טעו בזה, הם היו צריכים לעשות כמו הלל במסכת שבת - שאמר שאדם מתגייר על מנת שיהיה כהן גדול, וקיבלו אותו משום שהבינו מאיש זה שבסופו של דבר יעשה לשם שמים, ואכן היה כך בסוף.

האבות נענשו על ידי חטא זה, שנולד ממנה עמלק שהוא מקל מרדה לישראל עד עת קץ. אם כן האחריות שיבטל נפש טוב, יותר סכנה מסכנה זו לקבל אדם שאינו ראוי. לכן ודאי יש להקל. - רואים אצל הרב אליהו גוטמכר בצורה ברורה שכן צריך להקל, ולעודד גיור.

סיכום המקורות התורניים:

גיור הוא דבר חיובי שצריך לעודד אותו. יודעים זאת גם מפני שהיו גיורים המוניים בהיסטוריה הרחוקה, וגם משום שהמון פרשנים רואים זאת בעין יפה... - רבי אלעזר אומר ש'ה' הגלה את עם ישראל לאומות- כדי שיותר אנשים יכירו ביהדות, ויתגיירו. הפרשנים שרואים את הגיור בעין שלילית, היא משום שזה יכול לפגוע ביהודים שלא מושלמים, ולא עובדים את ה' בדרך שלמה... ואז יש את הגרים, שהם כביכול החדשים ה"המושלמים" שטובים מהיהודים הישנים.

לפי דברי שו"ת מנחת יצחק חלק א סימן קכט:

"אם כוונתם לשמים - מצווה לקבלם, ואם אין כוונתם לשמים - מצווה להרחיקם."

הגיור הוא דבר חיובי, אך צריך לשים לב אם הרצון של הגוי להיות יהודי- בא ממקום טהור.

3. מקורות מידע כלליים- החברה הישראלית

הדיון במקורות האם לעודד גיור או לא, צריך להתחשב במציאות שיש במדינת ישראל.

- לפי מחקר של הכנסת-מרכז המחקר והמידע- שנת 2008, מדובר בעניין המעסיק עשרות אלפי משפחות מעורבות - שאחד מההורים אינו יהודי.. זאת אומרת בעניין התבוללות.
- להלן עיקרי הממצאים המפורטים במסמך:
 - ההתבוללות על כל סוגיה הולכת וגדלה, בעיקר ההתבוללות בתפוצות.
 - כ- 5% מכלל המשפחות בישראל הן מעורבות, כלומר אחד מההורים אינו יהודי. התופעה חדשה יחסית, אך היא בעלייה מתמדת.
 - על פי נתוני משרד הפנים, בסוף ינואר 2008 היו בישראל 92,612 זוגות מעורבים. ב-55,463 מזוגות אלה האישה אינה יהודייה, וב- 37,149 מהם הגבר אינו יהודי.
 - על פי נתוני משרד הפנים, 118,511 ילדים בישראל גדלים במשפחות מעורבות – 49,009 ילדים גדלים במשפחות שבהן האם יהודייה ו-69,502 ילדים גדלים במשפחות שבהן האב יהודי.
 - סיכוייו של ילד שגדל במשפחה מעורבת להקים בעתיד משפחה מעורבת גבוהים.
 - על פי נתוני העמותה לזכויות המשפחות המעורבות מספר המשפחות המעורבות גדול יותר, כ-110,000 (הסיבה לפער היא הגדרות שונות למושגים בתחום). מספר הילדים החיים במשפחות עולים מעורבות הוא 129,000.
 - ילדים במשפחות מעורבות לפי רישומי משרד הפנים מ-31 בינואר 2008:
 - 118,511 ילדים בישראל חיים במשפחות מעורבות.
 - 49,009 ילדים חיים במשפחות מעורבות שבהן האם יהודייה. כאמור, ילדים אלה נחשבים יהודים מבחינת ההלכה.
 - 69,502 ילדים חיים במשפחות שבהן האב יהודי. ילדים אלה אינם נחשבים יהודים. בדרך כלל הם יצוינו במשרד הפנים כחסרי סיווג דתי.
 - בני משפחות מעורבות חווים קשיים רבים בניסיון להשתלב בחברה הישראלית, בעיקר בתחומי נישואים, גירושין, גיור, מעמד אזרחי ואיחוד משפחות. הילדים במשפחות אלה יהיו בדרך כלל בעלי זהות יהודית חלקית, אם בכלל.

בשנת 2015-7 שנים לאחר המחקר של הכנסת על עניין ההתבוללות, הייתה כתבה בערוץ 7 ששמעון כהן עשה, הנקראת: "אחד מכל עשרה בישראל - מתבולל". על פי דו"ח מיוחד של המכון לדמוקרטיה אפשר לראות נתונים מטרידים בדבר האופן בו מקדמת ישראל את סוגיית הגיור. נפתלי קנדלר, מנכ"ל מכון הגיור 'עמי' שבנשיאות הרב חיים דרוקמן אומר שהנתונים המובאים בדו"ח משקפים את המציאות המוכרת גם לו ולאנשי המכון, והמציאות מלמדת כי בעשור האחרון התקיימו כאלפיים גיורים מדי שנה מקרב יוצאי ארצות חבר העמים. זאת בשללול הגיורים הצה"ליים והאזרחיים, "הנתון הזה לא משתנה למרות כל ההשקעות, אולי בגלל כל הפוליטיקה שמסביב". עם זאת, בניסיון להציג חזות אופטימית לנתוני הדו"ח, אומר קנדלר, כי ניתן להתמקד בנתון ולפיו 25 אחוזים מהצעירים יוצאי חבר העמים מעוניינים לעבור את הליך הגיור. הנתון אותו מציג קנדלר כחיובי ואופטימי נשמע על פניו כמדאיג ביותר, שכן משמעותו היא ש-75 אחוזים אינם מעוניינים בכך, אך קנדלר מסביר: "אנחנו בתקופה שמבלבלת את כולנו. הציבור

הישראלי מבלבל בין ישראלי ליהודי, וגם בקרב העולים זה מבלבל ומפריע להם. בעבר עולה הבין שהוא עולה ארצה והוא צריך להיות יהודי, ולכן הוא מתגייר. עם הזמן התברר לו שהוא ישראלי והחברה הישראלית מקבלת אותו כישראלי, ולכן לא ברור לו מה פתאום הוא צריך לעבור כעת תהליך כדי להיות יהודי".

מחדד קנדלר ומציין כי "מצד האמת נכון לומר שכאשר מדובר בקהילה שאינה שומרת מצוות ניתן היה לצפות לאפס אחוזים שרוצים לעבור את התהליך, ובכל זאת כאלפיים איש בשנה ו-25 אחוזים רוצים תהליך, למרות שמדובר בתהליך קשה".

כשהוא מתבקש למקד את תשומת הלב לליבה של הבעיה פונה קנדלר אל החברה הישראלית פנימה. "הבעיה היא אנחנו שלא לוקחים את התהליך בדיים. יש כאן כחמישים אלף איש שרוצים להיות יהודים, ואם ניקח את המשימה הזו של עזרה לאנשים שהם בעלי זהות ישראלית מוחלטת שרוצים להתחבר ליהדות, הם יהיו יהודים".

קנדלר מציין כי מציאת פתרון לסוגיה זו היא משימה הכרחית ובהולה שכן הממצאים מלמדים על עשרה אחוזים מקרב הישראלים שמוגדרים כמתבוללים, לעיתים ללא ידיעתם. "זה הנתון המדאיג ביותר בסקר", הוא אומר ותוהה כיצד ניתן ללכת לישון לנוכח נתון שכזה: "אחד מכל עשרה מתבולל. זה טירוף הדעת".

"עד שקראתי את המחקר הזה חשבתי שמדובר בארבעה או חמישה אחוזים אבל זה הכפיל את עצמו. זה גדל וגדל כל הזמן", הוא אומר, ומספר כי הבעיה אינה ממוקדת דווקא בעולי חבר העמים: "מי שמכיר את הנתונים יודע שבתוך העלייה מצרפת הגיעו 3000 שאינם יהודים, אנשים ששם משפחתם הוא יהודי לחלוטין ועולים לכאן מחוק השבות, אבל האם לא יהודייה. זו המציאות. ככל שאנחנו מקבצים את עם ישראל אנחנו מגדילים את כמות הלא יהודים. הדרך היחידה היא לקחת אחריות ולעזור להם להתגייר", הוא אומר ומיד מחדד: "לא מדובר על להקל בגיור".

לדבריו ככל שיהיה מי שינסה להקל בהליך הגיור תגבר ההתנכרות להליך הגיור הזה ויותר קהילות יהודיות יסרבו להכיר בו. זו גם הסיבה לביטולו בממשלה הנוכחית של חוק צוהר. על מנת להימנע ממציאיות שכזו יש להמשיך ולהקפיד על כללי ההלכה הנדרשים מהליך הגיור. "מציאיות של הקלה בגיורים היא בעלת תופעת בומרנג, כי ככל שתקל- תגלה שהחברה היהודית לא תסמוך על הגיור".

לסיום, קנדלר אומר: "אנחנו צריכים להפסיק לטמון את הראש בחול, ולא לתת לפוליטיקאים לריב. צריך להקים גופים שהם אור ירוק לגיור, לתודעה לאומית שכל אחד אחראי על עזרה לאח שלנו להיות יותר יהודי ולעבור הליך גיור. הנקודה השנייה היא שעוד גופים ייכנסו להליך הגיור. אנחנו טומנים את הראש בחול ומעט ארגונים מוכנים "ללכלך ידיים ולהתעסק עם מי שאינו כמוהם".

סיכום של המחקרים שהבאתי:

- התבוללות הולכת וגדלה בארץ ישראל ובעולם.
- כמות משפחות מעורבות בארץ היא גדולה (כמו המקרה שלי).
- בעשר השנים האחרונות, לא הרבה אנשים עוברים גיור, ורק 25% מתוכם רוצים לעבור את התהליך. 75% הנותרים לא רוצים להתגייר באמת / גויים שחושבים שחייב להיות יהודי בכדי לקבל אזרחות / לא שומרים מצוות.

- יש מספר רב של אנשים שרוצים להתגייר ולא נותנים להם, וזה עצוב שנותנים לאנשים שלא מגיע להם להתגייר.. כי אלה שמגיע להם - לא מקבלים.
- לא צריך להקל בתהליך הגיור, אך כן יש צורך לעשות תודעה לאומית על הגיור, ושנשים שראויים- יכירו ויבואו.

נקודה למחשבה:

**איך פותרים על פי ההלכה את המצוקה של כל אלפי המשפחות במדינת ישראל?!
ואולי זה הזמן לגיורים המוניים כמו שהיו בהיסטוריה הרחוקה!?**

4. תגלית אישית

בתקופה האחרונה, שנים רבות לאחר הגיור, נודע לי שסבתא רחוקה מצד אימא שלי הייתה יהודייה שגורשה מספרד, והגיעה לפיליפינים, ושם היא התחתנה עם גוי, והמשפחה חיה בתור נוצרים כל הזמן.

מבחינתי, כאשר גיליתי את זה, העניין הזה היה רק נקודה מעניינת, ולא יותר מזה.. לא באמת התעמקתי, והבנתי שזה בעצם דבר משמעותי.

תוך כדי הלימוד לכתיבת העבודה הבנתי שיש פה שאלה גדולה, האם אני בכלל הייתי צריכה להתגייר? וזה מאוד טלטל אותי.

ניסיתי לברר האם אותה הסבתא - היא אימא של אימא של אימא שלי, או שיש באמצע גם אבא (-) כי היהדות נקבעת לפי האימא)... אבל לא הצלחתי למצוא כלום.

לגבי יהודי שהועבר בעל כורחו לדת אחרת וצאצאיו רוצים לחזור ליהדות, כותב ה"בית יוסף" ביורה דעה סימן רסח:

"בני האנוסים, כל שאמם מישראל, אפילו מכמה דורות... זרע הבן הוא ישראל, אפילו עד סוף העולם, ואין להם דין גרים כלל, ואין לנו להבהילם ולהחרידם כשבאים לחזור בתשובה, ואין צריך להודיעם קצת מצות קלות וחמורות, לפי שהם מחויבים במצות כמונו, והם מושבעים ועומדים מהר סיני, ואינם צריכים טבילה."

- אם היו גברים שהתבוללו, ואימא שלי נולדה לאימא גויה, אז היינו גויים וכן היינו צריכים לעבור תהליך גיור לפי ההלכה.

אך אם כל השרשרת המשפחתית הייתה נשים, אז לפי ההלכה בכלל לא היינו צריכות להתגייר.

למדתי שכן **הייתי צריכה לעבור גיור**, מכמה סיבות.

א. משום שאני לא יכולה לברר בוודאות מוחלטת שביני לבין הסבתא הרחוקה לא היה אף גבר, וכל הדורות זה היה בת של בת של בת וכו'.

ב. בגלל שאין לי דרך לברר עד הסוף מה היה לפני כל כך הרבה שנים.

ג. משום שהיו כמה דורות של המשפחה שהתנהגה כמשפחה נוצרית לגמרי.

5. סיכום של העבודה

שאלת החקר שלי הייתה האם לעודד גיור. הגעתי למסקנה שגיור הוא תהליך טוב שהיה מוכר גם בהיסטוריה הרחוקה, וגם היו מקומות בהם הגיור הוזכר בתורה, ולא כדבר שלילי. כדאי לעודד גיור- גם כדי שיתוספו אלינו עוד יהודים, וגם כדי שכמות ההתבוללויות בארץ ובתפוצות יקטנו. גיור מוכר בכמה מקומות בגמרא כדבר שלא צריך לעודד מפני שיש אנשים שלא ראויים להתגייר וזה פוגע בשאר היהודים / גויים שרוצים להתגייר.

6. סיום - נימה אישית

בחודשים האחרונים בהם אני עסוקה בנושא - בשיחות עם הרב והמנהלת.. ובלמוד לעבודה עצמה, הבנתי שהגיור הוא תהליך מהמם, ואני ממש מאושרת שזכיתי לעבור את התהליך הזה. לחשוב שסבתא רחוקה שלי הייתה יהודייה, וככה אני חוזרת לשורשים שלי - למי שאנחנו באמת.. זה ממש מרגש אותי, וחבל שלא הייתי מודעת לזה כל הזמן הזה. אני שמחה שעשיתי את העבודה כי עכשיו אני באמת יודעת מי אני ומה אני שווה... אפשר להגיד שהתהליך שלי רק התחיל.

7. מקורות מידע / ביבליוגרפיה

- דברי הימים ב פרק ב, טז
- מגילת אסתר פרק ח, יז
- יוסף בן מתתיהו
- פטולמאיוס
- מסכת יבמות דף קט עמוד ב
- תוספות מסכת קידושין דף עא עמוד א
- רבינו בחיי פרשת משפטים
- רש"י מסכת יבמות דף קט עמוד ב
- מסכת פסחים דף פז עמוד ב
- מהרש"א
- שו"ת הרב אליהו גוטמכר יורה דעה סיפן פז
- שו"ת מנחת יצחק חלק א סימן קכט
- מחקר של הכנסת, מרכז המחקר והמידע, הנקרא: "התבוללות בישראל ובתפוצות"
- כתבה בערוץ 7, הנקראת: "אחד מכל עשרה בישראל- מתבולל"